

Հրատարակի ամէն ամսայ 15 ին և վերջին : Վեցամսեայ շրջանին գինն է 40 դահեկան կանխիկ : Ստորագրութեան տեղերն են Միջպիւղ Վերժանութեան Թանգարան : Վարսիժի Զ. Միւհենտիտեան տպարանը : Պոլսի Գալճըրոյ խանը Թիւ 4 Պ. Գրիգոր. Վ. Ալաթճեանի Օրացոյց գործակալութեան տնտեսիլը : Իսկ գաւրտերն են Կէյվէ, Օրթագիւղ, Ղընճըւար, Պ. Յօհաննէս Մանուկեան : Որ և իցէ նամակ կամ գրութիւն խմբագրին անուամբը յիշեալ տնտեսիլը պէտք է ուղարկի : Ճանուցումը տողին 40 փայտ է : Դուրս երթալիք Հանդէսներու ծախքը առնուլին վրայ է :

ԱՐԳԱՅԻՆ

Ինչպէս որ մեր նախորդ թուոյն միջոցաւ ծանուցելիք որ Իւսկիւտար գումարուած ժողովոյն հաւանութեամբը որոշում եղաւ ազդեցաւորութեամբ մը Սահմանադրութիւնը Բ. Դուռնին խնդրելու :

Սոյն որոշման համեմատ Ղազարին առժամանակեայ բարեխնամ Վարչութիւնը յիշեալ ժողովոյն պատրաստած ազդեցաւորութիւնը Բ. Դուռնի ներկայացուց, հետեւեալ Ղազարին միութեան լըննալ միանգամայն հաղորդելով :

Օգտատախառ Ինքնակար Ղազարին միանալուն վրայ շատ ուրախացեր, և իր բարձր գոհունակութիւնը Բ. Դուռնի միջոցաւ Տեղապահ Սրբազան Հօր և Ղազարին Վարչութեան հաղորդեր է :

Ի տաճնուս նայելով Բ. Դուռնը Ղազարին Սահմանադրութիւնը Վեհափառ Սուլթանին բարձր հաւանութեանը ներկայացուցեր է, բայց Սահմանադրութեան տրուելու մասին հասարակաց կարծիքը համաձայն չէ. իսկ ազգին օգուտը ծանցող ողջամիտ մասը քեր մեռանդ փափաքով անհամբեր կտպատէ ժամ առաջ անոր ստացմանն ու գործադրուիլը տեսնելու : Սենք կը սիրենք հաւատալ որ Բ. Դուռնն ու Վեհափառ Սուլթանը պիտի հաճին Ղազարին այս օրինաւոր բաղձանքը սրտկելու, փասն զի մենք Վեհափառ Սուլթանին և Իր կառավարութեանը վրայ մեծ վստահութիւն ունինք, որ Դուռնի հպառակաց բարօրութեանն երջանկութեանը ա-

ւելի փափաքող են, և որ իրաւունք ալ ունինք ասանկ հաւատալու. փասն զի Վեհափառ Սուլթանը իր հաւատարիմ հպատակաց բարօրութիւնը ապահովելու համար հրատարակած Հաթիթի - Հիւմայիւններն ու բարերար գիտաւորութիւնները անժխտելի փաստեր ու հղօր ապացոյցներ են ըստճիշտ ճշմարտութեանը :

Բայժմ կը մնայ գիտնալ թէ տրուելիք Սահմանադրութիւնը Ղազարին բաղձանացը պատասխանի՞լ է, թէ ոչ. աս ալ Բ. Դուռնի կողմէ մեծ յանձնաժողովոյն քննած կամ պատրաստած Սահմանադրութիւնը քննելու համար Բ. Դուռնի հաճութեամբը Ղազարին զանազան քննիչներուն կը վերաբերի. բայց այսու ամենայնիւ մեզի քաղցր է հաւատալ որ Ղազարին բաղձանացը համապատասխանող բան մը պիտի ըլլայ, որուն համար հայրն իր որդին, եղբայրն իր եղբայրը և Հայն իր հայրենակիցը վերջապէս զիրար ատեցին, նղովեցին, օրհնեցին, անիծեցին, և հազիւ խաղաղեցան :

Ընդոյս 21 կիրակի օրը սրալատու Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյ քարոզիչ արժանապատիւ Տ. Պետրոս Հնորհախալ վարդապետը հանդիսաւոր պաշտօն և Ս. Պատարագ մատուց Ղազարութեան զոհնող և ազգին անձնուէր եղող Հայոց հոգւոյն համար, և ի մէջ Ս. Պատարագին ազգասիրական ապշու առեկախօտութիւն և Ղազարին համար ջերմեանդ բարեմաղթութիւններ, ըրաւ, որ

ներկայ գտնուողներուն խորին տալանորու թիւն մը ազդեց :

Լըրանի թէ Հայ ազգը ասանկ ճշմարիտ ազգասեր հայրենասեր և աղքատասեր շատ վարդապետներ ունենար իր մէջ :

Կը յուսանք որ ՚ի շնորհս Լղգին և փրկարար Սահմանադրութեան ժառանգաւորաց վարժարան մը բացուելով, այս իղձերնիս ալ կը ստակուի, Լղգին համար ունեցած բազմաթիւ իղձերնու հետ :

Ըստուած տար որ մեր ունեցած բոլոր յայտերնիս պարապ չեղէին (բայց թէ որ մի նակ յայտով գործ տեսնուի նէ աղէկ բան) :

Ար Հայը կրնայ անկարեկեց ըլլալ անանկ անձի մը կորստեանը վրայ, որ իրաւամբ աւոր կենդանութենէն մեծ գործեր կրնար աւերակել ազգը :

Հայը եթէ չենք սխալիր ըսելու, իր վերջին անկումէն ետեւ, հազիւ կրցաւ ունենալ անանկ ընտիր և ճշմարիտ ազգասեր անդամներ, որոնք ճշմարտապէս իրաւունք ստացած են ազգասեր ըսուելու :

Եթէ ատեն ատեն մեր ազգին մէջ տեսնուեցան ասանկներ, որոնցմէ մէկն ալ Պ. Գաբրիէլ Լըրանեանն էր ըսելու չափի սխալներ. վասն զի այս անձը ինչպէս որ ծանօթ է իր տաղանդովը Պոստ բազմաթիւ Հայոց, 16 տարիէն աւելի Լղգային վարժարաններու մէջ իր կարողութենէն վեր անխնայ ծառայութիւն մատուցած է երաժշտական ամենակարեւոր ուսմունքը ծաւալելու :

Եսկէ զատ Լըրանեանն ճայնադրութիւնը ազգին ծանօթացնելու համար աւազին անգամ իր վարժապետ Պ. Մարտիկեանին հետ մեկտեղ ՔՆԱՐ ԱՐԵՆԵԱՆՍ անուն թերթը հրատարակեց. բայց քննչէս որ յայտնի է ամէն ազգօգուտ ձեռնարկութիւններ, որոնք բախտաբար կը ցաւինք ըսելու, չեն կրնար ուղղակի իրենց նպատակին հասնիլ. քանզի (առ ալ մեծ ցաւ է) այս մասին աւելի ջերմ

փախաք ցուցնողները. իրենց օրական արուստը հազիւ ճարտիւներն են մեծաւ մասամբ. ասանկ ալ Պ. Գաբրիէլ Լըրանեան իր այս սկսած գործէն մեծ գումար մը կարծնցնելով, խեղճը ստիպուեցաւ դադարեցնելու, բայց չը վհատեցաւ. վասն զի մէկ քանի տարի ետքը իր ձեռնասուն աշակերտ Պ. Նիկողոս. Ս. Թաշճեանի հետ ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱՆԱՆՈՒՆ երաժշտական թերթն հրատարակել սկսաւ. այս անգամ ալ գործեալ բաւական փնտ քնելէն ետքը, յաջողեցաւ վերջապէս ազգին երեւելացը ազգելով պաշտօնով հիմնադիր ընկերութեան մը հսկողութեանը յանձնել զայն :

Իր այս ձեռնամուխ եղած գործէն երբէք չահ մը չափնկալելով ամենայն համար ձախութեամբ բոլոր զինքը ճանցողներուն հետ կրնանք վիպել, որ շատ անգամ իր քսակէն ստակ վստենելով անգին ասգին ազգային երգեր և ճայնադրութիւն դաս տալու կերթար, և որ աւելի նշանաւորն է շատ անգամ առանց ստակի մնալովն ալ, գործեալ վհատին ինչ է, չէր գիտեր :

Եսանկ անձ մը (որ կարծը խօսելով բոլոր խորհրդոցը ծանօթ ըլլալու պատիւն ունեցած էինք) ստուգիւ շատ աւելի մեծ ծառայութիւններ պիտի մատուցանէր ազգին, եթէ մահը չկարէր անոր կենացը ընթացքը. բայց աւանդ որ ասանկներուն կեանքն ալ խիստ կարճատեւ կրկայ :

Պ. Գաբրիէլ Լըրանեանը իր ազգօգուտ նպատակը յաւաք տանելու համար արիւրար կրցաւ ամէն արգելքներու յաղթել, բայց այս վերջին օրերս վրայ հասած կարճատեւ հիւանդութեան մը շրջապատով յաղթել, փրկեցաւ ամայն 14 ին կերեց իր մահկանացուն ընթացքը ՚ի հասակի 35 ամաց ՚ի մեծ ցաւ և ՚ի խոր արտաճութիւն ընկղմելով իւր բազմաթիւ ընտանիքն ու ամբողջ ազգը :

Հանգուցելոյն մարմինը կիրակի օրը Պէոյիս-աւերէյէն նախ Իուզկուհնաւ Ս. Իուսաւորիչ Եկեղեցին բերուեցաւ, ուր կատարուեցաւ արարողութիւնը, և Ս. Սարգիս Եպիսկոպոսը առաջին դամբանականը խօսելով յետոյ Եւսեփէ տար Ս. Իւսէ Եկեղեցին տարուեցաւ խիստ մեծ հանդէսով, և անոյ իր նախնեաց դամբանը, ուր Վարժիպ աւանդակով վարժարանի հայկապահութեան գաստուու Լղգայ Պ. Ստեփան Փափաղեանը յանդարտաբար ազգու դամբանական մը խօսեցաւ, որ վարժապետաց արդի վիճակին նկատմամբ մեծ ազդեցութիւն ըրաւ բոլոր

կր տեսնուի առ հասարակ տիեզերաց մէջ և անոր պարունակած առարկայիցը վրայ : Թէ նիւթագէտ (matériellement) և թէ իմանալի (intellectuellement) . որպիսի են ժամանակին շարունակութիւնը , որ և իցէ նիւթական առարկայի մը սկիզբ և վերջ միանգամայն ու նենայլ , (միայն արտաքին վիճակը կերպարաւ նախօրէնքով) , և անոնց որ և իցէ շարժման և փոփոխութեան ենթակայ ըլլալը բնութեան կ'ընծայեն . իսկ դիպուածական պարագայները , որք ժամանակին միջոցին մէջ (ըստ բնական կարգի) տեղի ունենալու չ'են , ոմանք խոտուածային նախախնամութեանը , ոմանք ալ նոյն իսկ բնութեան կը վերընծայեն , բնութեան հրաշալիք կամ գաղափար բնութեան կոչելով : Եւ երբեք է ըսել թէ բնութեան հրաշալիք չ'ունի և չ'կրնար ըլլալ : քանզի հրաշալիք մը յառաջ բերելու համար նախ պէտք է որ պարզապէս իւր գործը ազատ ու ինքնիշխան կերպով արտաբերուէ կարողութեան ունեցած ըլլալ , յորմէ մինչդեռ բոլորովին զօւրի է բնութիւնը և ասոր ալ պատճառը մարդուն ճանաչման և ըմբռնմանը տրկարութիւնն է : որ պատճառն անձանօթ մը նացած եղելութեան մը հրաշալիք կամ գաղափար (mystère) անուանը կ'ընծայէ :

Ոմանք ալ սոյն անունը տիեզերաց ընդհանուր առարկայից շարժմանը փոփոխութեանը և ընթացքին իբր սկզբնապատճառ կը համարին , և եթէ սոյն նախասկիզբ պատճառը յայտնի չ'է , անոնց փոփոխութեան եղանակին կամ միջոցին (moyen) կ'ընծայեն : Եւ գրութեան ալ որքան որ արտաքին երևոյթը առաջինէն տարբեր ալ է նախնի և ական առմամբ ճիշդ վերալիշեալ կարծեաց նիւթական նշանակութեանը կը համապատասխանէ . և սոյն որ թէ նիւթական և թէ էական մասամբ ուղիղ և ճշմարիտ չ'է . ընդունելի գրութիւնն չ'է :

Երբեմն ալ ասի տիեզերաց զգալի առարկայիցն ընթացիցը և իմացական որ և է գործողութեանց իւրաքանչիւրոյն զոտ զոտ իւրեւ անկախ ի միմեանց , առանձին տէր կամ ազատ կառավարող համարուած է , այնպէս որ բոլոր անոնց մէջ ուրիշ բան չ'ունենալիք բայց եթէ նոյն իսկ բնութիւնը իւր զանազան տեսակ անուններ ստացած . նման Սեբաստիանի , որ իրեն անորոշելի կամ անտեսարժեք երևցած առարկայիցը նկատմամբ ունեցած այլ և այլ ներդրութեանցը համեմատ այլ և այլ անուններ ստացած է . ի բերկրականն ունեցած միտումը յանդիման անուան

ուելով , և ի լրումն ցանկութեան բերկրական առարկայի ստանալուն վրայօր ունեցած զգացմունքը բերկրութիւն , և այլ անոնց նման ներուն և ներհակներուն տարբեր անուամբ յիշուիլը , որոնք ուրիշ բան չ'են բայց եթէ «էր կիրքը միայն անուամբ կերպարանափոխ եղած և ոչ երբեք էութեամբ : Եւ կարծեօք էր անշուշտ նախնի առաջադիմող դիպուածութեանց մէջ տեղի տուած արգարութեան վերափոխութեան , և այլ ամենայն առարկանութեանց , և կամ ծովու , հրոյ , և այլ գրեթէ անտարբեր , կամ հասարակութեան վարմանը գրաւող արարածոց և երևոյթներու (phénomène) իւրաքանչիւրոյն զոտ զոտ յառկացեալ աստուածները , և անոնց անհամեմատ սերնդաբանութիւններն (généalogie) և ստուգաբանութիւններն (étymologie) , որք ուրիշ բան չ'են բայց եթէ իրենց պաշտած միմիայն աստուծոյն (Բրամադեւ) ունեցած զոտ նազան կարողութեանց անունները : Սակայն այդ և վերալիշեալ կարծիքները կողմացի վարդապետի մը հերքած ազանդէն երբեք տարբերութիւն մը չ'ունի . վասն զի անոնց հետեւութիւնն է՝ կամ տիեզերքն իւր ամէն առարկայներովն ինքիւրով գոյացած ցուցնել . և կամ տիեզերաց մէջ միանգամայն երկու կամ ալ աւելի արարիչներ ճանչել , մէկը բարձրագոյն արարչապետ , այսինքն տիեզերաց արարչաց արարիչ , և միւսներն ընդ նորին իշխանութեամբ անորմէ խառն ի խառն պատրաստեալ տիեզերաց և անոր պարունակած անկերպարան նիւթաւորեալ գոյացութեանցն արարիչը կամ կառավարողը . զորս ամէն կերպով հերքելու ձեռնարկութիւնները նորին Ղրանդեւ եղծին մէջ բաւական ցուցուած են :

(Հարանայիլ :)

Նի . Ս . Թիւնկաբան :

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՇՈՒՆԱՌ ԱՐԱՐԱՏՈՑ

(Հարանայիլ-Թիւն . Թիւն - 2 . 3 . 4 .)

ԿԵՂԵԱՌՈՐ

Կեղծաւորութիւնը , ամենամիտաբար ամենալատար , և այլն ասիւմ մըն է մարդկային ընկերութեան մէջ , անանկ որ համարձակաբար կրնանք ըսել թէ՛ չկայ ուրիշ

Թիւն հասարակութեան Հասարակաց օգտին համար մեծամեծ և բարի փառքներ կը յայտնեն ի լուր ամենեցուն, բայց իրենց սիրտը և խորհուրդը անմեղին տունը փրկունեւէ գիշեր և ցորեկ: Հա մէկ սքանչելի կերպով խարդախ և խիստ խաբէբայ կեղծաւորի մը վարքը միաբերնիս կուգայ, որ թէ և անհնար է անոր ծամածուռ և ծակամուտ վարուց ճշգրիտ նկարագրութիւնն ընել, բայց մէկ հարեանցի տեղեկութիւն մըն ալ բաւական է ներկայ նիւթիս քիչ մը լոյս առնուլ. — աս անիծեալ կեղծաւորը կրօնքը իր ձեռքը իբրեւ գործիք բռնած՝ շարունակ աւետարանի պաշտօնեայ եղովներու տունները կը գէգերէր (ինչպէս որ գեռ կը . . .) այսօր սա անմեղը, վաղը միւս անմեղը, և այլն, իր գաղանային ցանկութեանը զոհ ընելու, և շատ անգամ կը յաջողէր, (գուցէ մի զարմանար աւետարանի պաշտօնէից կեղծաւորութեան գէմ քարոզելը, ու վերջը աս վատին կեղծաւորութեանը տեղի տալով՝ անիրաւ գործի մը կամակից քլայնուն վրայ, քանզի փառասէր են), սրովհետեւ ամէն ատեն սուրբերուն շնորհաց վերարկուով անոնց առջև կեղծէր, ու զանոնք այս կերպով կը խաբէր: Նախ մէկ քանի անգամ կերթար իր զոհ ընելիք անձին վրայով անոնց տոանկ կրօնքը — «այս ինչ անձը շատ կը սիրեմ, և շատ գութ ու կարեկցութիւն ունիմ անոր վրայ, և գիշեր ու ցորեկ անոր համար ջերմեանդ սրբտով կաղօթեմ և այլն, այս կերպով իր չարահամութեան հիմը դնելէն վերջը, կրօնքի համայն կամայ խօսքը փոխել, ըսելով՝ այս ինչ անձին վրայով բան մը լսեցի, շատ ցաւեցայ, անանկ որ աս գիշեր մինչև լոյս արջունք թափելով անոր համար աղօթք ըրի, կը յուսամ որ Տէրը իմ աղօթքս պիտի լսէ և անոր շնորհք տայ, և այս կերպով երկրորդ, երրորդ և չորրորդ անգամ շարունակ կեղծէր վերջը, իր անիրաւ փափաքին կը հասնէր, որովհետեւ ասիկա բարեկամութեան երեւոյթով թշնամութիւն ընել, և Մտուած պաշտօնութեան երեւոյթով սատանութիւն ընել էր, և այլն, և այլն:

Մէկ այսպիսի անդամներու ձեռքէ մարդկային սեռը ինչ զարհուրելի վնասներ կրեց ու կրկրէ և գեռ պիտի կրէ: Եթէ ան կեղծ անձ մը կեղծաւորին խարդախութիւնը նշմարելով երեւան հանել ուղէ, կեղծաւորը աչքերը երկնիք վերուցած՝ ես քրիստոնէայ եմ, ես բարի մարդ եմ, ես ատանկ չար բան կրնամ խորհիլ, և այլն ըսելով հաշար

և մէկ հօսայ շղարքութեամբ թիւն կը թափէ:

Կեղծաւորները՝ պարծենցող. Մատթ. 23. 5. 16. 19. 5. այլց պակասութիւնը փրկաւոր, Մատթ. 1. 3-5. Եւ. 14. 15. Միգուկները քամոյ ու ուղտերը կրող են. Մատթ. 19. 23. 24. Սիւրբ Մտուած պաշտօնութեան կերպարանքը ունին. Ի. Տիմ. 4. 5. և առաջին բաղմոցները սիրող են. Մատթ. 19. 6. Ինչո՞ւնք զգուշանալու է. Եւ. 1. 1. քանզի անոնց դէմ վայ կարգադրուած է. Եւ. 10. 15:

Վերջապէս մէկ խօսքով՝ կեղծաւորները մարդկային ընկերութեան մէջ ուրիշ բան չեն, այլ մեծամեծաց բակը դեղերող տարուհիներ, և անոնց ոտքին տակը գիշեր և ցորեկ քննող են: Որչափ ալ որ յաջողութիւն գրանեն իրենց չար կամքը կատարելու մտովն, հաստատութիւն չունին. քանզի Սուրբ Գիրքը կրօն. «Կեղծաւորին ուրախութիւնը մէկ վայրկեանի համար է. թէ և անոր փառաւորութիւնը մինչև երկինքը ելլէ, ու գլուխը ամբերուն հասնի, իր աղբին պէս յաւիտեան պիտի ոչնչանայ. . . . Յի. 1. 5-7. և մինչև վերջը:

ՏՐԱՄԱԲԱՆԱԿԱՆ

Մաթեմատիկական ուսման ընթացքները մտաւոր Միութիւն ու ամբողջութիւն տալու կը ծառայեն: Ըստիւն ան գիտութիւնը կը հաղորդեն, ու բիւրեղացուցման միջոցները ցրուեալ մասնիկներու մէկ անդուգին կը վերադարձնեն, և մէկէն ընդհանուր օրէնքը կը յայտնէ, եթէ անոնց մէջ տեղը կապող օղակ մը կազմող կայ: Եւս անտակ արգիւնքներուն միայն ուսումնական զուգադրութիւններով մեծապէս հրահանգութիւն առած միաբերը կրնան վերահասու ըլլալ: Եւս աս ընթացքներուն մէջ ուսման ոչ մէկ իրողութիւն մը մուցուած կամ կորսուած է: Ըստիւն ամէնէն ալ ընդհանուր ճշմարտութեան ընդարձակ տախտակին վրայ փորագրուած են, որ գալու սերունդները կարգան, որչափ որ մտքին օրէնքները անխափա կը մնան: Եւս ան սքանչելագէտ պարզուած է ան իրողութեամբ՝ որ ու և իցէ ուսման ոչ մի կրնայ կարգաւ Ներսէսի գործերը, կամ Եւս ՄԵԳԱՆԻՍԻ ՄԵՆԱՍԻՆ (երկնային մեքենագիտութիւն):

Դասաւորուն՝ մաթեմատիկական ուսմանը քը իբրեւ իր գործը կատարելու մեծ և երե-

րուն և գիտաւորներուն խումբովը մէկտեղ
Դրո-ի-ն մը կը կազմէ :

5. Ըստըստըստինքն հետազոտութիւն
ները կապառուցանեն որ առ դրութիւնները
միջոցի մէջ հաստատուած չեն, այլ մտաւար
կաց նման ընդհանուր կենդանական կէտի մը
կամ մարմնի մը բոլորովը կը թաւալին : Եւ
պատճառ ունինք հաւատարմ որ այս կերպ
կարգադրութիւնը բոլոր միջոցին մէջ կը տա-
րածի, այնպիսի խել մը դրութիւններ, որ
մեծութեան նայելով՝ մէկը միւսէն վեր կը
բարձրացունեն, և փոքրագոյնը՝ մեծագոյնին
բոլորովը կը շրջի, մինչև որ ի վախճանի ա-
նոց ընդարձակ հաւաքումը կը բովանդակէ
Տրեգերքը :

6. Ըրեգալիայի Դրո-ի-ն : Ըրեգալը՝ իր
մտաւարկաց, լուսիններուն և գիտաւորներուն
խումբովը մէկտեղ Ըրեգալիայի Դրո-ի-նը կը
կազմէ :

Ըրդի ծանօթ եղած մտաւարկաց թիւը
չափաւոր է. ասոնցմէ եռեւտունը վեր-
ջին տասը տարիներուն մէջ յայտնուեցան :

ԱՆՈՒԱՆՔ ՄՈՒՆՈՐԱԿԱՅ

Փայլածու .	Թալիա .
Արուսեակ .	Փրորա .
Երկիր .	Եւտէրքէ .
Հրատ .	Մէլքոմէնէ .
Լուսնթագ .	Քլիօ . կամ Ղիգթօրիա .
Երեւակ .	Թէտիս .
Հէրշէլ . կամ Ուրանոս .	Ուրանիա .
Նէպտոն .	Վէստա .
Մատալիա .	Ճուհօ .
Փօքէա .	Սէռէս .
Իրիս .	Պալլաս .
Մէտիս .	Պէլլօնա .
Հէրէ .	Փօիհի .
Յօւթուհա .	Կալիօրէ .
Կարթէնօքէ .	Եւփրոսինէ .
Ամբիթրիթ .	Հայկէա .
Եկէրիա .	Թէմիս .
Ասորէա .	Բօմօնա .
Իրէնէ .	Բօլիմիա .
Բօստէրքէնէ .	Եւնօմիա .
Լութեցիա .	

ՕՐՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ԴԼՍԸԳՐԻՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՐԵԱՅ

ԱՐԳՈՅ Պ. ՍՏԵՓԱՆ Պ. Պ. ՓԵՓԵԱՆ

Դպրոցներուն մէջ աշակերտաց դաս տըր-
ուելու համար Ըգգային կանոնաւոր Դասա-
գիրք Պատմութեան մը որչափ պէտք ունե-
նալիս արգէն յայտնի է Ըգգայնոց : Սոյն
այս պէտքը լրացուց ահա աղբատէր և հայ-
րենասէր Ըգգ Պ. Ստեփան Պ. Պօղոս Փա-
փազեան եռանդուն երիտասարդը, որն որ
իր կատարելութեամբ կը գերազանցէ մին-
չև հիմա դպրոցներուն մէջ դաս տրուած Ը-
գային Դասագիրք պատմութիւնները :

Կը ծախուի Դալաթիոյ ամենափրկի վար-
ժարանը Հեղինակին քով :

Ինչպէս Ըգգ հասարակութեան ծանօթ
է շուկայի մէջ գանձող գեռահաս պատա-
նեկաց դիւրութիւն ըլլալու համար երեւելի
վարժապետներ Քաջքճի խանը սենեակ մը
բացած էին ուսմունք սորվելու փափաքու-
ղաց դաս տալու համար : Հիմա նոյն դասա-
րան սենեակէն ելելով Սէճ Նոր խանի վե-
րի դրան մէջ թիւ 7 սենեակը բացած են :
Սվոր կը փափաքի դաս առնելու կրնայ ան-
ձամբ երթալ դասարանի տնօրէնին հետ խօ-
սիլ :

Ըյս սենեակին դասատուներն են .

Պարոնայք .

Թովմաս Թերզեան դասատու Հայկաբա-
նութեան, Իտալերէնի և Գաղղիերէնի .

Սիմօն Սիքայէլեան դասատու Թուրա-
նութեան և տօմարակալութեան .

Օգոսէն էֆէնտի Հահնեան դասատու
Տաճկերէնի .

Յօհաննէս Գաբրիէլեան դասատու Լի-
զերէնի :

ԻՄԲԵԳՐԻՔ՝ ՏՆՕՐԵՆ

ՄԻՆԱՍ Մ. ՀԱՅԿ ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

Ի ՂԱԼԱԹԱ Կ. ՊՕԼՈՅՑ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԻԻՀԵՆՏԻՍԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՆԵՅԻՈՅ ՓՈՂՈՅ ԹԻԻ 17